

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den Tilslutning til Lovforslaget, som er givet fra alle Sider.

Det ærede Medlem Hr. Malchau fremsatte en Udtalelse om, at vi her i Danmark var adskilligt længere tilbage paa dette Omraade, end man var i andre Lande. Jeg tror ikke, det er helt rigtigt at fremsætte en saadan generel Bemærkning. Det er i det hele taget vanskeligt at afgøre ved en Sammenligning, hvor man er mindst langt fremme, fordi ikke blot Forholdene er noget forskellige i de forskellige Lande med Hensyn til de Opgaver, der foreligger, men ogsaa fordi man lægger forskellig Vægt paa de forskellige Grene af Spørgsmaalet; altsaa ud fra en rent saglig Vurdering.

Det er bekendt, at et Land som Finland ved den ulykkelige Krigs Udbrud praktisk talt intet civilt Luftværn havde; i hvert Tilfælde er alt, hvad der paa dette Omraade er udført deroppe, i det væsentlige udført sidste Efteraar. Loven derom blev givet, saa vidt jeg husker, i September, maaske endda først i Oktober Maaned. Det meget store Arbejde, der blev udført i Finland i det halve Aar fra Efteraaret til nu, havde i høj Grad en — hvad skal man kalde det — primitiv Karakter. Det gælder f. Eks. med Hensyn til Beskyttelsesrummene. Bortset fra saadanne, som var anlagt — saaledes som man har Mulighed for deroppe — enkeltvis i Klipperne, benyttedes som Beskyttelsesrum og Tilflugtsrum de almindelige Kældere, og en af de Erfaringer, man gjorde i Finland, var vel nok denne, at en saadan ret primitiv Beskyttelse er af ganske overordentlig stor Betydning. Selvfølgelig er der, hvis en Fuldtræffer rammer, ikke noget at gøre — det var der i og for sig heller ikke, selv om Beskyttelsesrummene havde været stærkere; de, der opholder sig i et Beskyttelsesrum, som rammes af en Fuldtræffer, bliver uvægerlig dræbt. Men da det nu engang rent statistisk er beregnet, at det er en meget lille Del af Overfladen i en By, disse som Beskyttelsesrum virkende Kældere udgør, falder Hovedparten af Bomberne uden for dem. Og da disse Kældere er ude af Niveau, er de i betydelig Grad sikrede mod Sprængstykker. Det er vel nok en Del af Forklaringen paa, at der, skønt der faldt i Titusindvis af Bomber i Finland, saa vidt jeg ved, af Civilbefolkningen kun blev dræbt et Antal omkring 500—600.

I Anledning af det ærede Medlem Hr. Malchaus Udtalelser vil jeg i øvrigt gerne gøre den Bemærkning, at man kan sige om Spørgsmaalet, som det er grebet an her i

Danmark, at man ikke slavisk har fulgt, hvad man har gjort i andre Lande. Man har maaske i noget højere Grad vurderet de enkelte Grene og ikke taget det hele i Flæng. Det staar muligvis noget i Forbindelse med, at hele denne Sag her i Landet blev paabegyndt paa et noget tidligere Tidspunkt end i andre tilsvarende Lande. Hvis man lægger Mærke til det, vil man se, at den første Lov, jeg gennemførte her i Rigsdagen, blev gennemført betydeligt før de tilsvarende Love i vore nordiske Nabolande, og denne Lov var oven i Købet bygget op paa vel nok en af de bedste Undersøgelser paa dette Omraade, der findes i de forskellige Lande, nemlig den saakaldte Gaskommissions-Betænkning. Ærede Medlemmer, som har Tid til det, vil jeg endnu anbefale at læse denne Betænkning igennem. Skønt der selvfølgelig siden da er gjort Erfaringer af forskellig Art, maa jeg sige, at jeg selv er forundret over, i hvilken Grad de Ræsonnementer og Synspunkter, man der i Enighed naaede frem til baade fra civil og militær Side, har vist sig at være rigtige, for saa vidt man i Øjeblikket er i Stand til at bedømme det. Det er selvfølgelig ikke uden Undtagelser — det er indlysende —, men som Helhed er det et fremragende Arbejde, der her er gjort fra alle Sider.

At det er gjort saa tidligt i Danmark, har vel ogsaa virket til, at man fra visse Sider har villet hævde, at det er gaaet alt for langsomt med Udførelsen. Det maa man nu skønne over, som man har Temperament til, men at det har haft Betydning i Retning af, at Spørgsmaalet herhjemme er blevet bedømt ganske anderledes nøgternt end i de fleste andre Lande, er givet. Jeg har haft Lejlighed til paa forskellig Maade at høre om Forholdene i andre Lande og faa at vide, hvad der i saa Henseende er sket, og jeg kan ikke nægte, at jeg har faaet et meget stærkt Indtryk af, at i andre Lande — det gælder særlig de store Lande — er Spørgsmaalet om, hvad der skal gøres paa dette Omraade, blevet bestemt, ikke blot ud fra sagkyndige Synspunkter, men ogsaa i meget høj Grad ud fra privatøkonomiske Interesser i de Materialeleveringer og det Arbejde, der her skulde foregaa. I det store og hele er i Danmark denne Interesse holdt nede, og det er vi alle sammen interesserede i. Derved er der sparet mange Penge, og derved har vi opretholdt dette, som jeg lægger saa overordentlig Vægt paa, at der — selv om der kan være Nuancer — har været nogenlunde Enighed om, hvad der alle Forhold taget i Betragtning bør gøres.